

UCHWAŁA NR XXX/141/2026

RADY MIEJSKIEJ W CIEPIELOWIE

z dnia 29 września 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych
Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639 z późn. zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662 z późn. zm.) – Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ciepiałów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Krzysztof Zaborski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Załącznik do uchwały
Nr XXX/141/2026
Rady Miejskiej w Ciepélowie
z dnia 29 września 2026 r.

Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepélów na lata 2026-2029

Gmina Ciepiałów

ul. Czachowskiego 1
27-310 Ciepiałów

Przy wsparciu:

Mazowieckie Centrum
Polityki Społecznej
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa
www.mcps.com.pl

MAZOWIECKIE
CENTRUM POLITYKI
SPOŁECZNEJ

Utila Sp. z o.o.
ul. Łotewska 17 lok. 01
03-918 Warszawa
www.utila.pl

Utila

Ciepiałów, 2026

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan powstał w ramach projektu
„Dla Ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”
prowadzonego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus
Priorytet IV. Spójność społeczna i zdrowie
Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego

SPIS TREŚCI

	Wykaz skrótów	5
1.	Wstęp	6
2.	Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych i programowych	7
3.	Diagnoza	9
3.1.	Charakterystyka miasta i gminy Ciepiałów	9
3.1.1.	Struktura społeczna	9
3.1.2.	Główne problemy społeczne	11
3.2.	Zasoby miasta i gminy Ciepiałów	12
3.2.1.	Istniejące na terenie miasta i gminy Ciepiałów zasoby, podmioty i organizacje oraz usługi społeczne	12
3.2.2.	Usługi świadczone w środowisku	15
3.3.	Diagnoza potrzeb wybranych grup docelowych w podziale na obszary wsparcia	17
3.4.	Analiza potrzeb podmiotów pomocy społecznej	19
4.	Plan rozwoju usług społecznych	21
4.1.	Osoby starsze	22
4.2.	Osoby z niepełnosprawnościami	23
4.3.	Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	24
4.4.	Rodziny z dziećmi	25
5.	Zestawienie potencjalnych źródeł finansowania	26
6.	Systemy monitorowania i oceny	33
6.1.	Wskaźniki rezultatu i produktu	33
6.2.	Opis systemu monitorowania realizacji planu i osiągnięcia wskaźników	34
6.3.	Ocena skuteczności i efektywności planu (ewaluacja)	34
7.	Spis elementów graficznych	36

WYKAZ SKRÓTÓW

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

DPS – Dom Pomocy Społecznej

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus

FEM – Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027

FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – Jednostka samorządu terytorialnego

LPDI – Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

NGO – Organizacja pozarządowa

NSP 2021 – Narodowy Spis Powszechny 2021

OZPS – Ocena zasobów pomocy społecznej

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PES – Podmiot ekonomii społecznej

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PUP – Powiatowy urząd pracy

PWD – Placówka wsparcia dziennego

ŚDS – Środowiskowy dom samopomocy

UE – Unia Europejska

1. WSTĘP

Niniejszy Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych na lata 2026-2029 (Plan) stanowi odpowiedź na zmieniające się potrzeby mieszkańców gminy, wyzwania społeczno-demograficzne oraz zmiany jakie zaszły w sposobie prowadzenia polityki społecznej w ostatnich latach.

Obecnie obserwujemy zmianę w prowadzeniu polityki społecznej i rozszerzanie zakresu jej oddziaływania na wszystkich mieszkańców lokalnych społeczności. Jej celem jest budowa społeczeństwa dobrobytu poprzez powszechny dostęp do usług lokalnych, dostosowanych do potrzeb i możliwości finansowych. Kluczowe znaczenie ma integracja systemów (np. pomocy społecznej, zdrowia, edukacji), planowanie oparte na diagnozie oraz rozwój usług świadczonych w miejscu zamieszkania jako alternatywy dla opieki instytucjonalnej. Priorytetem jest elastyczne wdrażanie sprawdzonych rozwiązań, tak by mieszkańcy mogli wybierać najlepiej dopasowane formy wsparcia.

Plan został opracowany na lata 2026-2029 przez samorząd gminy we współpracy z pracownikami ośrodka pomocy społecznej, przy udziale grona ekspertów i przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w regionie. Dokument przygotowano w oparciu o diagnozę sytuacji i potrzeb lokalnych, Strategię rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Mazowieckiego (RPDI), a także z uwzględnieniem innych europejskich, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych.

Plan określając główne kierunki zmian w systemie usług społecznych odpowiada na zdiagnozowane wyzwania, w tym w szczególności te związane ze zmianami demograficznymi skutkującym postępującym procesem starzenia się społeczeństwa i wzrostem liczby osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto określa kierunki zmian w obszarze świadczenia usług dla dzieci i ich rodzin, osób z niepełnosprawnościami oraz osób z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie zdrowia psychicznego. W trakcie jego przygotowywania wzięto pod uwagę sytuację i prognozowane zmiany na rynku pracy, przeobrażenia w obrębie rodziny, wyzwania związane z zaspokajaniem potrzeb edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców, a także ryzyka socjalne i procesy prowadzące do wzrostu zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Dokument obejmuje sześć rozdziałów składających się na dwie zasadnicze części – diagnostyczną i wdrożeniową. W części pierwszej (rozdział drugi i trzeci) zawarto uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych i programowych, diagnozę i analizę potrzeb (zawierającą dane na temat sytuacji demograficznej i społecznej gminy, problemów społecznych oraz realizowanych usług), a także inwentaryzację zasobów jakimi dysponuje lokalny system pomocy społecznej. Druga część – wdrożeniowa (rozdziały od czwartego do szóstego), zawiera zarówno opis planowanych do realizacji działań (podzielonych na 4 obszary interwencji: 1. osoby starsze, 2. osoby z niepełnosprawnościami, 3. osoby w kryzysie zdrowia psychicznego i 4. dziecko i rodzina), jak i analizę kosztów realizacji Planu oraz opis systemu jego monitorowania i oceny. Dokument zawiera również spis skrótów oraz słownik kluczowych pojęć ułatwiający zrozumienie charakteru i specyfiki poszczególnych usług.

Oddajemy plan z przekonaniem, że dzięki jego realizacji w naszej gminie powstaną warunki do przyjaznego i optymalnego rozwoju usług środowiskowych zaspakajających potrzeby naszych mieszkańców zarówno w obszarze profilaktyki, jak i wsparcia.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH I PROGRAMOWYCH

Powiązanie celów strategicznych gminy z dokumentami krajowymi i regionalnymi jest istotne dla zapewnienia spójności działań rozwojowych oraz efektywnego wykorzystania dostępnych zasobów. Umożliwia to lepsze dostosowanie lokalnych inicjatyw do priorytetów krajowych i wojewódzkich, co sprzyja zwiększeniu skuteczności podejmowanych działań oraz ułatwia pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Poniższa Tabela 1 przedstawia zestawienie celów Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych miasta i gminy Ciepiałów z celami Strategii rozwoju usług społecznych - polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), Regionalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji Województwa Mazowieckiego na lata 2026-2030 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipskim na lata 2021-2030 i Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2024-2030.

Ponadto, Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie z Ogólnopolskimi Wytycznymi Tworzenia Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych, co zapewnia jego spójność z krajowymi standardami planowania i realizacji polityki społecznej.

Tabela 1. Powiązanie celów Planu z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla

Dokument	Zgodność
Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 roku)	Cele wyznaczone w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 są zgodne z: • Cel strategiczny 1: Zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci. • Cel strategiczny 2. Zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczącego usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu • Cel strategiczny 3. Włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia sprawności • Cel strategiczny 4. Stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Mazowieckiego na lata 2026-2030	Cele wyznaczone w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 są zgodne z: • Cel 1 Zintegrowanie regionalnych celów i działań operacyjnych dotyczących rozwoju usług społecznych oraz procesu deinstytucjonalizacji w spójny proces działań adresowanych przede wszystkim do podmiotów lokalnych, odpowiedzialnych za organizowanie, dostarczanie i finansowanie tych usług ze środków własnych lub z innych źródeł, w tym z budżetu państwa • Cel 2 Silniejsze powiązanie dostępnych źródeł finansowania, w szczególności funduszy europejskich, a także innych źródeł finansowych dostępnych w województwie z regionalnymi i lokalnymi celami i działaniami w obszarze usług społecznych. • Cel 3 Wytyczenie oczekiwanych kierunków rozwoju usług i deinstytucjonalizacji na poziomie lokalnym i ponadlokalnym m.in. poprzez działania finansowe
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lipskim na lata 2021-2030	Cele wyznaczone w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 są zgodne z poniższymi kierunkami działań: 1. Podnoszenie jakości usług w ramach pomocy społecznej 2. Rozwój usług opiekuńczych i integracyjnych 3. Zapobieganie problemom społecznym

Dokument	Zgodność
Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2024-2030	Cele wyznaczone w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 są zgodne z poniższymi celami w obszarze społecznym: • Cel strategiczny 2. Integracja i aktywizacja różnych grup społecznych ➤ Cel operacyjny 2.1. Zaangażowanie społeczności lokalnej, ➤ Cel operacyjny 2.2. Aktywizacja grup społecznych, ➤ Cel operacyjny 2.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom.

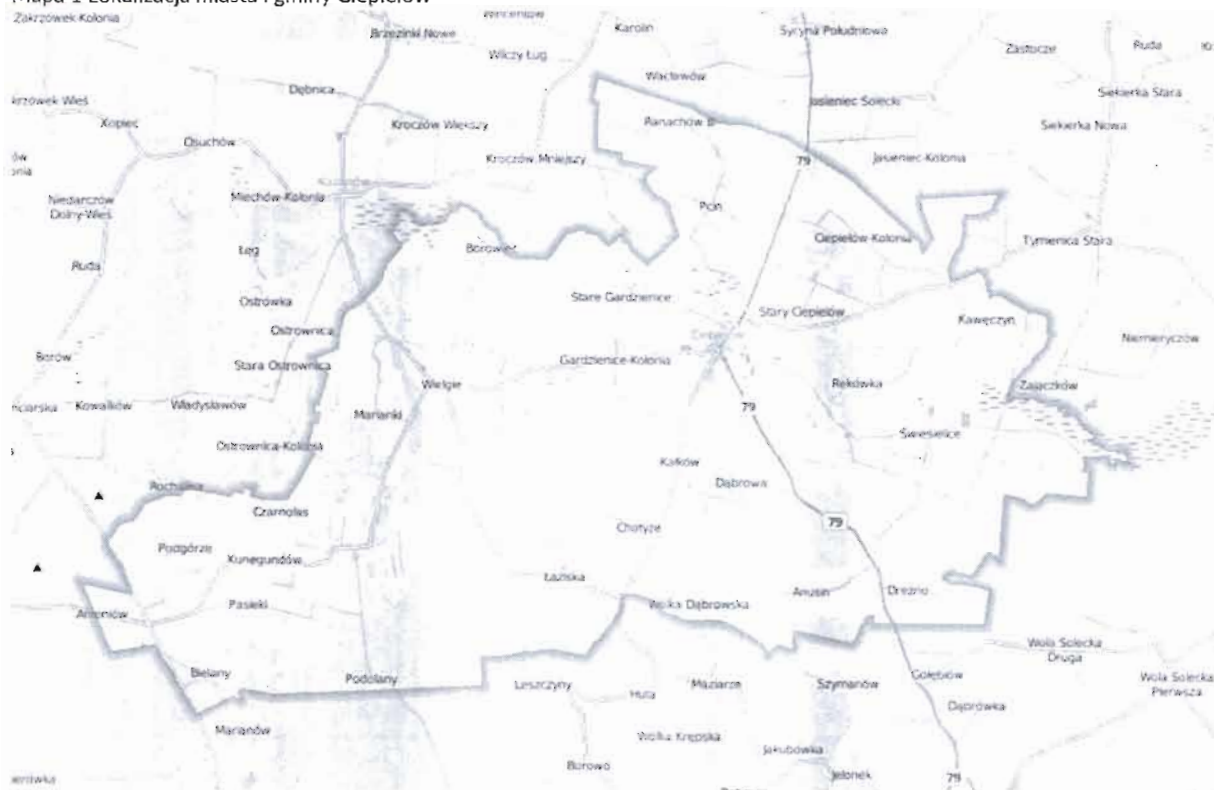
Źródło: opracowanie własne

3. DIAGNOZA

3.1.CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY CIEPIELÓW

Gmina Ciepiałów położona jest w województwie mazowieckim, w południowo – wschodniej części ziemi radomskiej, w powiecie lipskim. Od zachodu graniczy z gminami Iłża i Kazanów, od północy z gminą Zwolen, od wschodu z gminą Chotcza, od południa z gminami Lipsko, Sienno i Rzecznów. Gmina położona jest w malowniczej dolinie rzeki Iłżanki, na szlaku komunikacyjnym Warszawa – Tarnobrzeg. Gmina ma charakter miejsko-wiejski, jednak do 2023 roku była gminą wiejską. Centrum gminy – miejscowość Ciepiałów jest jedną z 29 jednostek pomocniczych gminy a także siedzibą władz gminy. Mapa 1 ilustruje położenie miasta i gminy Ciepiałów.

Mapa 1 Lokalizacja miasta i gminy Ciepiałów

Źródło: System Informacji Przestrzennej Ciepłotów

3.1.1. STRUKTURA SPOŁECZNA

W 2024 roku gmina Ciepeliów charakteryzowała się ogólną liczbą ludności na poziomie 5 133 osób. Na przestrzeni analizowanych lat liczba mężczyzn i kobiet wynosiła zbliżoną wartość – średnio 2 592 osób. Między 2022 a 2024 rokiem nastąpił spadek ogólnej liczby ludności o 1,84%. W przypadku liczby kobiet w analizowanym okresie odnotowano spadek o 1,73%, natomiast w przypadku mężczyzn był to spadek o 1,94%. Szczegółowe dane dotyczące liczby ludności w latach 2022-2024 przedstawia poniższa **Tabela 2**.

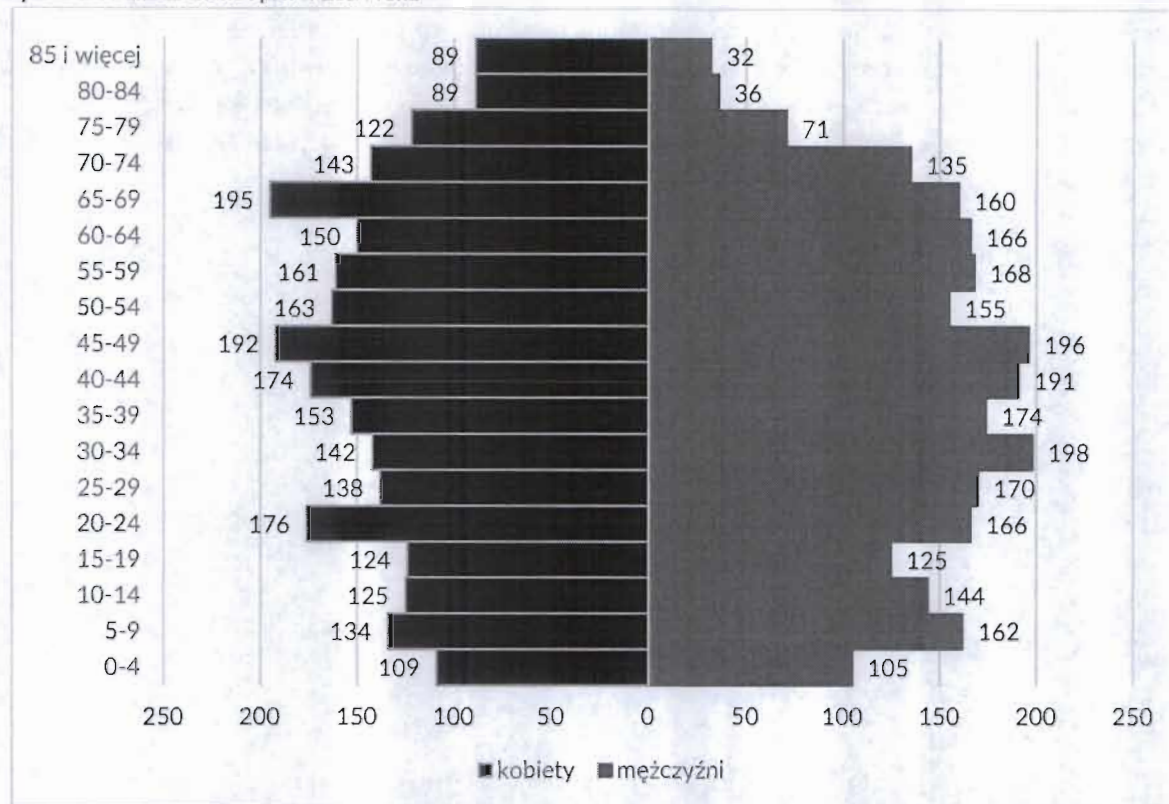
Tabela 2. Liczba ludności w podziale na płeć w latach 2022-2024

Liczba ludności ogółem			Mężczyźni			Kobiety		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
5 229	5 187	5 133	2 599	2 581	2 554	2 630	2 606	2 579

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2024 roku najliczniejszą grupę mieszkańców miasta i gminy Ciepiałów stanowiły osoby w wieku 45-49 (388 osób), 40-44 (365 osób) oraz 65-69 (355 osób). Poniżej progu 200 mieszkańców znalazły się trzy grupy: osoby w wieku 75-79 (193 osoby), 80-84 (125 osób) oraz 85 i więcej (121 osób). Wśród osób w wieku od 5 do 64 roku życia przeważała liczba mężczyzn (oprócz grupy wiekowej 20-24), natomiast w grupach powyżej 65 roku życia dominowała przeważnie liczba kobiet. Szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkańców miasta i gminy Ciepiałów w podziale na płeć oraz grupę wieku w 2024 roku przedstawia Wykres 1.

Wykres 1. Piramida wieku i płci w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w charakteryzuje się tendencją wzrostową. W latach 2022-2024 odnotowano niewielki wzrost o 7,92%. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 32,7 osoby w wieku poprodukcyjnym. Natomiast w przypadku migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców została nie zarejestrowano trwałej tendencji, a w 2024 roku wskaźnik ten osiągnął poziom -3,3. Szczegółowe dane dotyczące współczynnika obciążenia demograficznego oraz salda migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w mieście i gminie Ciepiałów w latach 2022-2024 przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Inne wskaźniki demograficzne

Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi ¹			Saldo migracji w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców ²		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
30,3	31,3	32,7	-2,1	-5,2	-3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Najliczniejszą grupę mieszkańców miasta i gminy Ciepiałów pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie i policealne (25,62%). Nieco mniejszą grupą są osoby o wykształceniu zasadniczym zawodowym bądź branżowym (24,33%). Natomiast najmniej osób posiada wykształcenie „gimnazjalne” (2,73%) albo nie ukończyło szkoły podstawowej (3,22%).

¹ Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na każde 100 osób w wieku produkcyjnym.

² Migracje na pobyt stały, poza jednostkę w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców.

Szczegółowe dane dotyczące poziomu wykształcenia mieszkańców miasta i gminy Ciepeliów w 2021 roku przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Poziom wykształcenia

Wykształcenie	Liczba osób	Procent ogólnej liczby mieszkańców
Wyższe	645	12,22%
Średnie i policealne	1352	25,62%
Zasadnicze zawodowe/ branżowe	1284	24,33%
Gimnazjalne	144	2,73%
Podstawowe	940	17,81%
Podstawowe nieukończone	170	3,22%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2021

W 2024 roku w mieście i gminie Ciepeliów zarejestrowanych było 275 osób bezrobotnych, co stanowiło 9,23% liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. W porównaniu do roku 2022 odnotowano wzrost o 0,73 p.p. W kontekście kobiet odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych o 0,39p.p. ogólnej liczby mieszkańców. Natomiast w przypadku mężczyzn odnotowano wzrost o 1,12 p.p. Szczegółowe dane dotyczące poziomu bezrobocia w mieście i gminie Ciepeliów w latach 2022-2024 przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Poziom bezrobocia w latach 2022-2024

Bezrobocie rejestrowane	Liczba osób			Procent w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Ogółem	261	266	275	8,50%	8,74%	9,23%
Mężczyźni	126	137	128	7,48%	8,23%	7,87%
Kobiety	135	129	147	9,73%	9,35%	10,85%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

3.1.2. GŁÓWNE PROBLEMY SPOŁECZNE

Najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w mieście i gminie Ciepeliów w 2024 roku było ubóstwo. Świadczenia z tego tytułu otrzymały 242 osób, co stanowi 4,71% ogólnej liczby mieszkańców. Kolejnymi często występującymi powodami były: potrzeba ochrony macierzyństwa (120 osób), bezrobocie (186 osób), niepełnosprawność (131 osób) oraz długotrwała lub ciężka choroba (152). W porównaniu do 2022 roku w odnotowano spadek liczby przyznawanych świadczeń w większości z powodów. Spadła liczba osób, którym przyznawane były świadczenia z powodu ubóstwa (1,29 p.p.), potrzeby ochrony macierzyństwa (0,34 p.p.), długotrwałej lub ciężkiej choroby (0,1 p.p.) oraz alkoholizmu (0,09 p.p.). We wszystkich innych przypadkach liczba osób nie uległa zmianie lub nieznacznie wzrosła. Szczegółowe dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w mieście i gminie Ciepeliów w latach 2022-2024 przedstawia Tabela 6.

Tabela 6. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2022-2024

Powód	Liczba osób			Procent ogólnej liczby mieszkańców		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Ubóstwo	314	281	242	6,00%	5,42%	4,71%
Bezdomność	1	1	1	0,02%	0,02%	0,02%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	140	146	120	2,68%	2,81%	2,34%
- w tym wielodzietność	140	146	120	2,68%	2,81%	2,34%
Bezrobocie	168	175	186	3,21%	3,37%	3,62%
Niepełnosprawność	120	104	131	2,29%	2,01%	2,55%
Długotrwała lub ciężka choroba	160	131	152	3,06%	2,53%	2,96%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	11	8	13	0,21%	0,15%	0,25%
- w tym rodziny niepełne	4	3	8	0,08%	0,06%	0,16%
Przemoc domowa	4	0	0	0,08%	0,00%	0,00%
Alkoholizm	10	5	5	0,19%	0,10%	0,10%

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	7	0,06%	0,10%	0,14%
Zdarzenie losowe	2	0	0	0,04%	0,00%	0,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MRIPS-03 oraz BDL GUS

3.2. ZASOBY MIASTA I GMINY CIEPIELÓW

3.2.1 ISTNIEJĄCE NA TERENIE MIASTA I GMINY CIEPIELÓW ZASOBY, PODMIOTY I ORGANIZACJE ORAZ USŁUGI SPOŁECZNE

W mieście i gminie Ciepiałów znajduje się jeden podmiot obejmujący wsparciem wybrane grupy społeczne, którym jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany przy ulicy Czachowskiego 1 w mieście Ciepiałów (status miasta uzyskany ponownie w 2024 roku). Realizuje on działania na rzecz większości grup społecznych. Liczba personelu w ośrodku nie uległa zmianie w badanym okresie. Nieznacznie wzrosła liczba personelu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Szczegółowe informacje dotyczące Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w mieście i gminie Ciepiałów w latach 2022-2024 przedstawia Tabela 7.

Tabela 7 Podstawowe informacje o Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w mieście i gminie Ciepiałów dla lat 2022-2024

	2022	2023	2024
Lokalizacja (miasto/wieś)	Wieś	Wieś	Miasto
Średni okres pobytu w instytucji	12	12	12
Liczba personelu	5	5	5
Liczba personelu w przeliczeniu na etaty	4,00	4,00	3,75
Liczba personelu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	0,96	0,96	0,97
Jednostka prowadząca	Gmina		
Sposób kierowania do podmiotu			
Źródła i wysokości finansowania	środki własne – 165 283,22 zł środki z dofinansowania – 126 919,34 zł	środki własne – 179 769,42 zł środki z dofinansowania – 146 879,76 zł	środki własne – 272 584,99 zł środki z dofinansowania – 150 044,48 zł
Koszty utrzymania	292 202,56	326 649,18 zł	422 629,47 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów MRIPS-05, MRIPS-06

Ponadto mieszkańcy miasta i gminy Ciepiałów korzystają również z usług oferowanych przez jednostki powiatowe:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku - jednostka organizacyjna pomocy społecznej na szczeblu powiatowym;
- Dom Pomocy Społecznej w Lipsku – placówka posiada 105 miejsc, a w 2024 roku korzystało z niej 111 osób. W 2024 roku w domach pomocy społecznej ogółem przebywało dwóch mieszkańców gminy Ciepiałów, która z tego tytułu opłacała pobyt na kwotę 93 693 zł, co w przeliczeniu na jedną osobę stanowiło koszt 46 846,50 zł;
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipsku "Słoneczny Dom";
- Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Łaziskach "Dworek Uroczysko";
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Lipsku;
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Solcu nad Wisłą;
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lipsku;

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom dla Dzieci Nr 1” w Lipsku;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom dla Dzieci Nr 2” w Lipsku;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom dla Dzieci Nr 3” w Lipsku;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Hucie im. Kawalerów Orderu Uśmiechu.

Zarówno liczba osób, jak i liczba rodzin otrzymujących świadczenia pomocy społecznej uległa zmniejszeniu w latach 2022-2024. W przypadku liczby osób odnotowano spadek o 8,61% z poziomu 209 osób w 2022 roku do 191 w 2024 roku. Biorąc pod uwagę rodziny objęte wsparciem w postaci świadczeń, ich liczba zmniejszyła się o 11,69%, natomiast liczba rodzin otrzymujących pomoc udzielaną w ramach pracy socjalnej zmniejszyła się o 15,13%. Szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych, niepieniężnych oraz pozostałych usług w mieście i gminie Ciepiałów

w latach 2022-2024 przedstawia poniższa **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania..**

Tabela 8 Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych, niepieniężnych oraz pozostałych usług w latach 2022-2024

Rodzaj świadczeń	Liczba osób			Liczba rodzin		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Świadczenia ogółem	209	189	191	154	134	136
w tym:						
Świadczenia pieniężne	115	97	95	112	95	91
Świadczenia niepieniężne	96	93	99	64	58	64
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	3	3	3	3	3	3
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	209	189	191	154	134	136
Pomoc udzielana w ramach pracy socjalnej	X	X	X	152	120	129

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu MRiPS-03

Łączna kwota świadczeń z pomocy społecznej przekazanych w ramach zadań własnych miasta i gminy Ciepiałów w 2024 roku wynosiła 504 786 zł. W porównaniu do roku 2022 był to wzrost łącznej kwoty świadczeń o 36,61%. Biorąc pod uwagę poszczególne rodzaje świadczeń największą kwotą 2024 roku charakteryzowały się zasiłki stałe (244 679 zł), z których korzystało 26 osób. Kolejnymi świadczeniami były usługi opiekuńcze na łączną kwotę 106 669 zł, którymi objęto 9 osób. Szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w ramach zadań własnych w mieście i gminie Ciepiałów w latach 2022-2024 przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w ramach zadań własnych w latach 2022-2024 wraz z kwotą świadczeń

Rodzaj świadczeń	Liczba osób			Liczba rodzin			Kwota świadczeń		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Ogółem	209	189	191	154	134	136	369 518	385 873	504 786
W tym:									
Zasiłki stałe	33	33	27	32	32	26	197 089	203 934	244 679
Zasiłki okresowe	48	40	37	48	39	37	49 483	54 100	57 100
Schronienie	0	1	1	0	1	1	0	4 880	18 715
Posiłek	88	85	86	56	51	51	47 579	44 533	47 007
Ubranie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Usługi opiekuńcze – ogółem	8	5	9	8	5	9	31 409	60 434	106 669
Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne)	X	X	X	0	0	0	X	X	X
Interwencja kryzysowa	X	X	X	0	0	0	X	X	X
Praca socjalna	X	X	X	152	120	129	X	X	X

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportu MRIPS-03

3.2.2. USŁUGI ŚWIADCZONE W ŚRODOWISKU

Usługi środowiskowe realizowane na terenie miasta i gminy Ciepiałów stanowią jeden z kluczowych elementów lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanej na wspieranie mieszkańców w miejscu ich zamieszkania. Działania te obejmują zarówno pomoc osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, jak i rodzinom z dziećmi. Za ich kompleksową organizację i realizację odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

WSPARCIE ŚRODOWISKOWE DLA OSÓB STARSZYCH

W mieście i gminie Ciepiałów wsparcie środowiskowe dla seniorów realizowane jest przede wszystkim w ramach **Korpusu Wsparcia Seniorów** – ogólnopolskiego programu mającego na celu przeciwdziałanie skutkom izolacji społecznej oraz zapewnienie pomocy osobom starszym pozostającym w swoich domach. Program ten obejmuje m.in. wsparcie w codziennych czynnościach, pomoc w załatwianiu spraw codziennych czy zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Gmina Ciepiałów prowadzi następujące formy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami:

- usługę asystenta osoby niepełnosprawnej,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych na terenach szkół,
- wsparcie w ramach programu rządowego „Za życiem”.

Usługi te realizowane są zgodnie z indywidualnymi potrzebami mieszkańców, co pozwala na ich dostosowanie do konkretnej sytuacji danej osoby lub rodziny. Odpowiedzialność za realizację usług ponosi GOPS, który w tym zakresie zatrudnia 9 pracowników.

WSPARCIE DLA RODZIN Z DZIEĆMI

Rodziny zamieszkujące gminę Ciepiałów mogą korzystać z różnorodnych form pomocy środowiskowej, mających na celu wspieranie funkcjonowania rodzin, w tym poprawę warunków bytowych oraz wyrównywanie szans rozwojowych dzieci. W ramach świadczonych usług dostępne są m.in.:

- Karta Dużej Rodziny,
- jednorazowa zapomoga beczikowe,
- zasiłek rodzinny,
- wsparcie asystenta rodziny.

Podobnie jak w przypadku innych grup odbiorców, wsparcie świadczone jest zgodnie z potrzebami, co umożliwia elastyczne dostosowanie działań do specyfiki poszczególnych rodzin. Realizacja usług odbywa się poprzez GOPS, który w tym obszarze dysponuje zespołem 4 pracowników.

Tabela 10. Usługi środowiskowe świadczone na terenie jednostki

Grupa objęta wsparciem	Formy wsparcia świadczone w środowisku	Wymiar świadczonych usług	Podmiot odpowiedzialny za realizację usługi	Liczba personelu
Osoby starsze	Korpus Wsparcia Seniorów	-	-	-
Osoby z niepełnosprawnościami	Asystent osoby niepełnosprawnej Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego Zasilek pielęgnacyjny Świadczenie pielęgnacyjne Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych Opieka wytnieniowa Program „Za życiem”	Zgodnie z potrzebami	GOPS	9
Rodziny z dziećmi	Karta dużej Rodziny Becikowe Zasilek rodzinny Asystent rodziny	Zgodnie z potrzebami	GOPS	4

Źródło: opracowanie własne na danych własnych gminy

3.3. DIAGNOZA POTRZEB WYBRANYCH GRUP DOCELOWYCH W PODZIALE NA OBSZARY WSPARCIA

W celu zidentyfikowania kluczowych problemów oraz potrzeb najbardziej wrażliwych grup społecznych przeprowadzono warsztaty diagnostyczno-strategiczne z udziałem przedstawicieli instytucji świadczących usługi z zakresu pomocy społecznej i czynnie angażujących się w życie społeczności lokalnej w mieście i gminie Ciepiałów oraz pozostałych gmin powiatu lipskiego. Diagnoza objęła cztery główne obszary wsparcia:

1. osoby starsze,
2. osoby z niepełnosprawnościami,
3. osoby doświadczające kryzysów zdrowia psychicznego,
4. rodziny z dziećmi.

Wnioski wypracowane podczas warsztatów stanowią podstawę do dalszych działań w ramach opracowywania Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji. Posłużą one do tworzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie dostępności, skuteczności i inkluzywności systemu pomocy społecznej w mieście i gminie Ciepiałów.

OBSZAR WSPARCIA OSÓB STARSZYCH

POTENCJAŁ W ISTNIEJĄCYCH ZASOBACH

Wsparcie osób starszych w mieście i gminie Ciepiałów opiera się na istniejących zasobach, które sprzyjają aktywizacji i wsparciu seniorów w ich środowisku życia. Do najważniejszych potencjałów należą Uniwersytet Trzeciego Wieku w powiecie Lipskim, oferujący możliwość uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych i społecznych, dostępne usługi opiekuńcze wspierające codzienne funkcjonowanie osób starszych, Klub Seniora „Razem Raźniej” w Ciepiałowie, będący miejscem integracji i aktywności społecznej, a także dostępna pomoc psychologiczna, zapewniająca wsparcie emocjonalne i poradnictwo w trudnych sytuacjach życiowych.

PROBLEMY

Mimo istniejących zasobów seniorzy w mieście i gminie Ciepiałów borykają się z pewnymi problemami, które ograniczają ich samodzielność i uczestnictwo w życiu społecznym. Do najistotniejszych trudności należy brak opieki nad zwierzętami w przypadku pobytu osoby starszej w Domu Pomocy Społecznej, co może powodować dodatkowy stres. Istotne są również trudności w nawiązywaniu kontaktów z otoczeniem, brak bliskich osób, z którymi można spędzać wolny czas, a w konsekwencji poczucie samotności i izolacji społecznej.

POTRZEBY W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Na podstawie analizy zasobów i problemów wskazano konkretne potrzeby w zakresie usług społecznych, które mają szansę poprawić jakość życia seniorów. Do działań potrzebnych do wprowadzenia jak najszybciej należą pomoc sąsiedzka, rozwój i utrzymanie Klubu Seniora oraz dostęp do wsparcia psychologicznego. Usługi z potencjałem do rozwinięcia w następnej kolejności obejmują rehabilitację domową, która mogłaby zwiększyć samodzielność osób starszych i ograniczyć potrzebę korzystania z instytucji opiekuńczych. Dodatkowo istnieje przestrzeń do rozważenia innowacyjnych działań, takich jak programy integracji międzypokoleniowej, które mogłyby jeszcze bardziej wzbogacić ofertę wsparcia dla seniorów.

OBSZAR WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

POTENCJAŁ W ISTNIEJĄCYCH ZASOBACH

Stan wsparcia osób z niepełnosprawnościami w mieście i gminie Ciepiałów opiera się na istniejących zasobach instytucjonalnych, takich jak MOPS, GOSP oraz PCPR, oferujące zarówno usługi opiekuńcze, jak i wsparcie finansowe czy doradztwo. Dodatkowo mieszkańcy mogą korzystać z poradnictwa

psychologicznego, zawodowego i medycznego, co stanowi istotne wsparcie w radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami i trudnościami zdrowotnymi.

PROBLEMY

Pomimo dostępnych zasobów osoby z niepełnosprawnościami w mieście i gminie Ciepiałów mierzą się z istotnymi problemami natury społecznej i psychologicznej. Do najważniejszych należą samotność, obawa przed izolacją społeczną oraz brak pełnej akceptacji ze strony otoczenia. Problemy te wskazują na potrzebę kompleksowego wsparcia, które uwzględni zarówno aspekty praktyczne, jak i psychologiczne funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami.

POTRZEBY W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Na podstawie analizy zasobów i problemów można wyróżnić konkretne potrzeby w zakresie usług społecznych, które można adresować w mieście i gminie Ciepiałów. Do działań potrzebnych do wprowadzenia od ręki należą: zapewnienie usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami, świadczenie usług społecznych i opiekuńczych przez GOPS, w tym opieka wytchnieniowa, rozwój usług sąsiedzkich oraz likwidacja barier architektonicznych, co zwiększyłoby dostępność przestrzeni publicznej i ułatwiło samodzielne funkcjonowanie mieszkańców.

Do usług z potencjałem do rozwoju należą m.in. poradnictwo specjalistyczne, wsparcie stowarzyszeń, Warsztat Terapii Zajęciowej, a także rehabilitacja domowa oraz inicjatywy wolontariackie i zbiórki na rehabilitację. Istnieje również możliwość wprowadzenia bardziej innowacyjnych rozwiązań, takich jak współdzielone formy wsparcia socjalnego, mieszkania treningowe, Zakłady Aktywności Zawodowej czy specjalistyczne ŚDS.

W perspektywie dalszego rozwoju usług społecznych można rozważyć tworzenie ścieżek dla osób niewidomych w powiecie, obejmujących sygnalizację na przejściach dla pieszych, oraz zapewnienie darmowej taksówki dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.

OBSZAR WSPARCIA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

POTENCJAŁ W ISTNIEJĄCYCH ZASOBACH

Do kluczowych potencjałów w kontekście wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego należą kursy doszkalające umożliwiające podnoszenie kompetencji, dostęp do porad psychologicznych i psychiatrycznych, orzeczenia o niepełnosprawności, funkcjonowanie poradni zdrowia psychicznego oraz możliwość korzystania ze wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy. Dodatkowo mieszkańcy mogą korzystać ze środowiskowych Domów Samopomocy, których w powiecie funkcjonują trzy placówki, oferujące wsparcie terapeutyczne i integracyjne.

PROBLEMY

Do najważniejszych wyzwań analizowanej grupy należą długie okresy oczekiwania na poradnictwo psychologiczne w PCPR oraz ograniczony dostęp do specjalistycznych programów terapeutycznych.

POTRZEBY W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Do działań zidentyfikowanych jako najbardziej potrzebne należą: wsparcie ze strony GKRPA, rozwój usług sąsiedzkich lub asystentury osobistej osoby potrzebującej, zapewnienie pomocy psychologicznej przez PCPR oraz wsparcie prawne świadczone przez OPS.

Do usług z potencjałem do rozwoju w przyszłości należą m.in. objęcie osób specjalistycznymi programami terapeutycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi w PCPR, zorganizowanie terapii AA, umożliwienie udziału w zajęciach środowiskowych Domów Samopomocy, korzystanie z poradni zdrowia psychicznego w zakresie diagnozy i leczenia oraz kursy doszkalające oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy.

W perspektywie dalszego rozwoju usług społecznych można również rozważyć innowacyjne rozwiązania, takie jak poradnictwo psychologiczne z krótszymi czasami oczekiwania czy turnusy rehabilitacyjne dla osób w kryzysie psychicznym, które mogłyby znacząco poprawić dostępność i jakość wsparcia oraz przyspieszyć proces reintegracji społecznej i zawodowej.

OBSZAR WSPARCIA RODZIN Z DZIEĆMI

POTENCJAŁ W ISTNIEJĄCYCH ZASOBACH

Wsparcie rodzin i dzieci opiera się na wypracowanych w gminie mechanizmach przeciwdziałania przemocy domowej, takich jak możliwość założenia Niebieskiej Karty, kierowanie na terapię odwykową lub przymusowe leczenie, a także wsparcie realizowane przez Policję i GOPS. Dodatkowo mieszkańcy mogą korzystać z programów korekcyjno-edukacyjnych oraz poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego w szkołach i PCPR. Kluczowym wsparciem jest również praca asystenta rodziny, który pomaga w codziennym funkcjonowaniu i przeciwdziała sytuacjom kryzysowym.

PROBLEMY

Największymi problemami rodzin z dziećmi w mieście i gminie Ciepiałów są obawy przed zagrożeniem zdrowia i życia dzieci, obawa przed rozpadem rodziny, ryzyko bezrobocia rodziców, ograniczone możliwości uzyskania wsparcia w środowisku lokalnym oraz obawa przed ujawnieniem problemów rodzinnych w otoczeniu. Trudnością, z którą borykają się opiekunowie dzieci jest zabezpieczenie dzieci przed byciem świadkiem przemocy domowej.

Ponadto dzieci mają ograniczoną aktywność fizyczną, brak jest lokalnych placówek rekreacyjnych poza Lipskim Centrum Kultury, co ogranicza możliwości rozwijania zainteresowań w wolnym czasie.

POTRZEBY W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Konieczne jest kontynuowanie wsparcia rodzin przez działalność psychologa i pedagoga, rozwijanie usług asystenta rodziny oraz dalsze zakładanie Niebieskich Kart w przypadku stwierdzenia takich konieczności.

Do usług z potencjałem do rozwinięcia należą zgłaszanie spraw do GKRPA, kierowanie rodziców na leczenie odwykowe oraz korzystanie z programów korekcyjno-edukacyjnych. Istnieje również możliwość wprowadzenia bardziej innowacyjnych rozwiązań, takich jak tworzenie przez organizacje pozarządowe świetlic środowiskowych oferujących korepetycje i zajęcia dodatkowe, rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci w formie zajęć płatnych i bezpłatnych oraz organizacja obozów wakacyjnych.

3.4. ANALIZA POTRZEB PODMIOTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

POTRZEBY INFRASTRUKTURALNE

W zakresie dostępności infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami oraz innych grup wymagających wsparcia, sytuacja w gminie przedstawia się następująco: większość budynków użyteczności publicznej jest częściowo dostosowana do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. W urzędzie gminy znajduje się winda, a szkoły posiadają podjazdy dla osób poruszających się na wózkach. Podjazd do parteru istnieje w większości obiektów, jednak dostęp do wyższych kondygnacji jest ograniczony – w bibliotece problem występuje przy wejściu na pierwsze piętro. Planowane jest powstanie nowego „Gminnego Centrum Kultury” do roku 2029, które w pełni uwzględni potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Chodniki i przestrzeń publiczna nie stanowią bariery w poruszaniu się, co znacząco ułatwia dostęp do budynków na poziomie parteru.

W obszarze zasobów mieszkaniowych występuje brak ofert kierowanych do osób potrzebujących specjalistycznej opieki, jednak problem ten wynika głównie z ograniczeń finansowych, a nie braku przestrzeni. W gminie brak jest takich obiektów jak domy pomocy społecznej, schroniska dla osób

bezdolnych, oddziały opiekuńcze czy domy seniora, co wskazuje na potrzebę rozwoju tego rodzaju infrastruktury w przyszłości.

Podsumowując, infrastruktura gminna jest w większości częściowo dostosowana, a główne potrzeby koncentrują się na zapewnieniu pełnej dostępności budynków wielokondygnacyjnych oraz stworzeniu instytucji wsparcia społecznego i opiekuńczego dla osób wymagających specjalistycznej pomocy.

POTRZEBY KADROWE

Obecny zespół pracowników socjalnych w gminie składa się z kierownika, dwóch pracowników socjalnych, jednej osoby odpowiedzialnej za obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu, jednej opiekunki środowiskowej oraz aspiranta pracy socjalnej wspierającego zadania administracyjne.

Dodatkowo, w ramach umów cywilnoprawnych zatrudnione są osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze (2 osoby), realizujące usługi sąsiedzkie (4 osoby) oraz pełniące funkcję asystenta osoby niepełnosprawnej (8 osób).

Liczba pracowników ogólnie jest wystarczająca do realizacji podstawowych zadań, jednak istnieje potrzeba systematycznego doszkalania kadry w zakresie nowych obowiązków i usług.

W gminie dostęp do wsparcia psychologicznego zapewniony jest przede wszystkim w szkołach, natomiast ośrodek pomocy społecznej nie posiada własnego etatowego psychologa – mieszkańcy są kierowani do specjalistów zewnętrznych w razie potrzeby. W przyszłości warto pomyśleć nad zapewnieniem pracownika w strukturach GOPS tym zakresie.

OGRANICZENIA W REALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH

Do głównych barier w realizacji usług społecznych w mieście i gminie Ciepłówek należą kwestie finansowe oraz brak odpowiednich placówek i miejsc, w których można świadczyć usługi społeczne, co często skutkuje wydłużonymi terminami oczekiwania.

Dodatkowo obserwuje się zmienny poziom zainteresowania mieszkańców nowymi inicjatywami – na początku, w momencie wprowadzenia nowej usługi, występuje duży „szal” i wysoka frekwencja, jednak z czasem zainteresowanie spada.

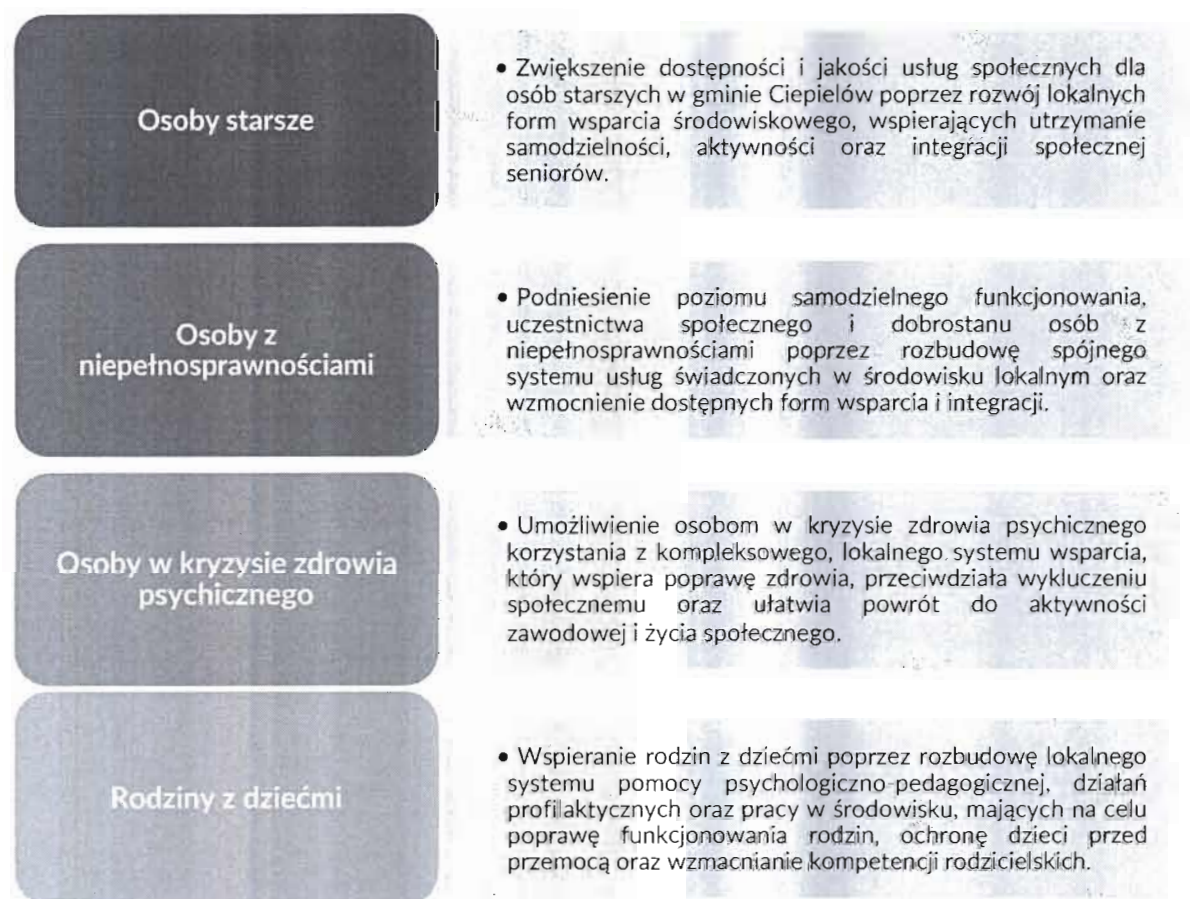
Istotnym ograniczeniem jest również niewystarczająco dopracowany system informowania mieszkańców – informacje o usługach są publikowane na stronie GOPS oraz wywieszane w urzędzie, jednak nie docierają w pełni do odbiorców. Niskie zaangażowanie mieszkańców w życie gminy powoduje, że wielu z nich nie śledzi wydarzeń ani dostępnych form wsparcia, co dodatkowo utrudnia skuteczną realizację usług społecznych.

4. PLAN ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH

Zidentyfikowane potrzeby miasta i gminy Ciepiałów oraz wyzwania, przed którymi stoją lokalne instytucje, stały się podstawą do opracowania Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych na lata 2026-2029. Głównym celem Planu jest:

Utworzenie spójnego i efektywnego lokalnego systemu wsparcia, który zapewni osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, rodzinom z dziećmi oraz osobom doświadczającym kryzysu zdrowia psychicznego możliwość jak najdłuższego, samodzielnego i godnego życia w miejscu zamieszkania, przy jednoczesnym dostępie do zróżnicowanych form pomocy dostosowanych do indywidualnych potrzeb

Realizacja celu głównego będzie możliwa dzięki wdrożeniu celów szczegółowych, opracowanych z myślą o konkretnych grupach odbiorców wsparcia. Poniższy schemat przedstawia ich zestawienie.

W dalszej części przedstawiono zestaw działań przypisanych do poszczególnych celów szczegółowych, uporządkowanych według obszarów wsparcia. Dla każdego z działań określono planowany czas realizacji, instytucje odpowiedzialne za wdrożenie, przewidywane koszty oraz możliwe źródła finansowania.

4.1.OSOBY STARSZE

Cel szczegółowy	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialny/e
1. Zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych dla osób starszych w mieście i gminie Ciepłelów poprzez rozwój lokalnych form wsparcia środowiskowego, wspierających utrzymanie samodzielności, aktywności oraz integracji społecznej seniorów	1.1. Rozwój i utrzymanie Klubu Seniora „Razem Razniej”, poprzez zapewnianie regularnych zajęć integracyjnych, edukacyjnych i rekreacyjnych dla osób starszych oraz organizację spotkań tematycznych i wydarzeń wspierających aktywność społeczną seniorów.	2026-2029	GOPS, Klub Seniora, UG
	1.2. Wdrożenie i rozwój pomocy sąsiedzkiej, w ramach tworzenia lokalnych sieci wsparcia, w których mieszkańcy świadczą pomoc osobom starszym w codziennych obowiązkach, takich jak zakupy, drobne naprawy czy towarzyszenie w aktywnościach społecznych.	2026-2029	GOPS
	1.3. Zapewnienie wsparcia psychologicznego w środowisku lokalnym, poprzez organizację regularnych konsultacji psychologicznych i grup wsparcia dla seniorów borykających się z samotnością, problemami emocjonalnymi lub trudnościami w funkcjonowaniu społecznym.	2026-2029	GOPS, UG
	1.4. Rozwój rehabilitacji domowej dla seniorów	2026-2029	Ośrodek Zdrowia
	1.5. Wdrażanie programów integracji międzypokoleniowej, m.in. poprzez organizację wspólnych zajęć dla seniorów i młodszych mieszkańców gminy	2026-2029	GOPS, Instytucje kultury

4.2. OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Cel szczegółowy	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialny/e
2. Podniesienie poziomu samodzielnego funkcjonowania, uczestnictwa społecznego i dobrostanu osób z niepełnosprawnościami poprzez rozbudowę spójnego systemu usług świadczonych w środowisku lokalnym oraz wzmocnienie dostępnych form wsparcia i integracji.	2.1. Zapewnienie usług asystenta osobistego dla osób z niepełnosprawnościami – rozwój i zwiększenie dostępności usług asystenta osobistego, wspierającego codzienne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin.	2026-2029	GOPS
	2.2. Świadczenie usług społecznych i opiekuńczych przez GOPS – w tym wprowadzenie i rozwój opieki wytechnieniowej dla rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, umożliwiającej czasowe odciążenie w codziennej opiece.	2026-2029	GOPS
	2.3. Rozwój poradnictwa specjalistycznego i wsparcia stowarzyszeń – zapewnienie poradnictwa psychologicznego, rehabilitacyjnego i społecznego oraz wsparcie działalności stowarzyszeń działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.	2026-2029	GOPS, UG, Ośrodek Zdrowia
	2.4. Wprowadzenie innowacyjnych form wsparcia społecznego – rozwój Zakładów Aktywności Zawodowej, specjalistycznych ŚDS oraz mieszkań treningowych, umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami samodzielne funkcjonowanie i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.	2027-2029	GOPS, PCPR
	2.5. Zapewnienie transportu dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – organizacja darmowej taksówki lub innych form transportu dla osób z ograniczeniami ruchowymi.	2027-2029	UG, GOPS

4.3. OSOBY W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cel szczegółowy	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialny/e
3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozbudowę systemu wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz zmagających się z uzależnieniami, a także zapewnienie specjalistycznego poradnictwa interwencyjnego i prawnego.	3.1. Koordynacja działań na rzecz rodzin z dziećmi, obejmująca poradnictwo, wsparcie interwencyjne oraz inicjatywy profilaktyczne, mające na celu poprawę funkcjonowania rodzin i ochronę dzieci przed przemocą.	2026-2029	GKRPA, GOPS
	3.2. Zapewnianie wsparcia prawnego w GOPS - udzielanie porad i informacji prawnych dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej, w tym w sprawach związanych z ochroną dzieci, prawami rodzicielskimi i procedurami opiekuńczymi.	2026-2029	GOPS
	3.3. Zorganizowanie grupy AA	2026-2029	GKRPA, GOPS

4.4. RODZINY Z DZIEĆMI

Cel szczegółowy	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialny/e
4. Wsparcie rodzin z dziećmi poprzez rozbudowę lokalnego systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, działań profilaktycznych oraz pracy w środowisku, mających na celu poprawę funkcjonowania rodzin, ochronę dzieci przed przemocą oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich	4.1. Rozwój usług asystenta rodziny – wsparcie rodzin w codziennych obowiązkach, monitorowanie potrzeb dzieci oraz koordynacja działań pomocowych w środowisku lokalnym, w tym zakładanie Niebieskich Kart w przypadku stwierdzenia przemocy.	2026-2029	GOPS
	4.2. Zgłaszanie spraw do GKRPA oraz kierowanie rodziców na leczenie odwykowe – identyfikacja rodzin wymagających wsparcia, podejmowanie działań interwencyjnych oraz zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych, wspierających reintegrację rodziny.	2026-2029	GOPS, GKRPA
	4.3. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci – wprowadzanie zajęć płatnych i bezpłatnych, warsztatów oraz organizacja obozów wakacyjnych, mających na celu wzmacnianie kompetencji społecznych, kreatywności oraz integrację dzieci i młodzieży.	2026-2029	UG, GOPS, Instytucje kultury, szkoły na terenie gminy Ciepiałów
	4.4. Kontynuacja wsparcia rodzin przez działalność psychologa i pedagoga – prowadzenie regularnych konsultacji, diagnozy i interwencji psychologiczno-pedagogicznych dla dzieci i rodziców, w celu poprawy funkcjonowania rodzin oraz wczesnego reagowania na sytuacje kryzysowe.	2026-2029	GOPS, szkoły na terenie gminy Ciepiałów

5. ZESTAWIENIE POTENCJALNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Ramy finansowe Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i gminy Ciepiałów na lata 2026–2029 określają orientacyjne nakłady finansowe niezbędne do skutecznego wdrożenia zaplanowanych działań i przedsięwzięć. Dokument zakłada pełne wykorzystanie dostępnych źródeł finansowania – zarówno środków własnych gminy, jak i funduszy pochodzących z budżetu województwa, programów krajowych oraz funduszy Unii Europejskiej i innych instrumentów zewnętrznych. Celem jest zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania rozwoju lokalnych usług społecznych.

Wielkość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych działań będzie uzależniona od ich zakresu rzeczowego, harmonogramu wdrażania, a także od bieżącej sytuacji finansowej i inwestycyjnych możliwości miasta i gminy Ciepiałów. Istotny wpływ na kształt ram finansowych będą miały również założenia długofalowej polityki społecznej i budżetowej gminy.

W dalszej części dokumentu przedstawiono zestawienie potencjalnych źródeł finansowania wraz z przyporządkowaniem ich do odpowiednich obszarów działań. Analizę rozpoczęto od funduszy o najwyższym poziomie oddziaływania – unijnych, a następnie uwzględniono środki krajowe, regionalne (z budżetu województwa mazowieckiego) oraz inne dostępne formy wsparcia finansowego.

Program	Działanie	Obszar wsparcia	Obszar dofinansowania	Opis
Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027	Rewitalizacja terenów wiejskich	Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom	Terapeutyczne i społeczne wsparcie osób z problemem uzależnień oraz ich rodzin.
		Rodziny z dziećmi	Poradnictwo prawne	Udzielanie porad prawnych w zakresie funkcjonowania rodziny.
		Rodziny z dziećmi	Terapia rodzinna	Terapia dla rodzin przeżywających trudności we współżyciu społecznym lub emocjonalnym.
		Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	Psychoterapia indywidualna	Pomoc psychoterapeutyczna dla osób indywidualnych.
		Rodziny z dziećmi	Grupy wsparcia i warsztaty wychowawcze	Wzmacnianie kompetencji rodzicielskich i wymiana doświadczeń.
		Rodziny z dziećmi	Praca socjalna	Świadczenia pracy socjalnej na rzecz rodzin wymagających wsparcia.
		Osoby z niepełnosprawnościami	Usuwanie barier architektonicznych	Likwidacja przeszkód utrudniających poruszanie się osobom z niepełnosprawnościami.
		Osoby z niepełnosprawnościami	Dostosowanie obiektów	Przystosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poprawa dostępności przestrzeni publicznej.
		Wszyscy mieszkańcy	Paczki żywnościowe/posiłki oraz działania towarzyszące, - warsztaty i doradztwo.	Zapewnienie osobom najbardziej potrzebującym podstawowej pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków oraz umożliwienie im udziału w bezpłatnych warsztatach na rzecz włączenia społecznego
		Rodziny z dziećmi	Usługi opieki nad dziećmi	Tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki dla dzieci do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie) poprzez dofinansowanie inwestycji infrastrukturalnych oraz kosztów bieżących.
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego	Program Aktywny Maluch 2022-2029			

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 12. Obszary dofinansowania w ramach budżetu państwa oraz jednostek samorządowych

Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania/ Fundusz	Program	Obszar wsparcia	Obszar dofinansowania	Opis
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Budżet państwa - Fundusz Solidarnościowy	„Opieka wytechnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego	Osoby z niepełnosprawnościami, Rodziny z dziećmi	Opieka wytechnieniowa	Odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. O uzyskanie środków na realizację zadań w ramach Programu, mogą ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego lub powiatowego.
		„Opieka wytechnieniowa” dla Organizacji Pozarządowych	Osoby z niepełnosprawnościami, Rodziny z dziećmi	Opieka wytechnieniowa	Odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. O uzyskanie środków na realizację zadań w ramach Programu, mogą ubiegać się Organizacje pozarządowe.
		„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego	Osoby z niepełnosprawnościami	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami	Celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. O uzyskanie środków na realizację zadań w ramach Programu, mogą ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego lub powiatowego.
		„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych	Osoby z niepełnosprawnościami	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami	Celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. O uzyskanie środków na realizację zadań w ramach Programu, mogą ubiegać się Organizacje pozarządowe.
		„Centra opiekuńczo-mieszkalne”	Osoby z niepełnosprawnościami	Centra opiekuńczo-mieszkalne	Stworzenie miejsc, gdzie osoby niepełnosprawne mogą zamieszkiwać na zasadach pobytu dziennego lub całodobowego, zapewniając im niezależność i samodzielność. Program adresowany jest do gmin i powiatów, które zorganizują usługi zamieszkiwania w formie pobytu dziennego lub całodobowego w Centrach.
	Budżet państwa (<80%) i budżet gminy (>20%)	Korpus Wsparcia Seniorów	Osoby starsze	Usługi opiekuńcze dla seniorów	1. Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych (np. pomoc w robieniu zakupów, przygotowywaniu posiłków, sprzątaniu), 2. Podstawowa opieka higieniczno-pielęgnacyjna (pomoc w myciu, ubieraniu, poruszaniu się), 3. Zapewnienie

Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania/ Fundusz	Program	Obszar wsparcia	Obszar dofinansowania	Opis
					kontaktów z otoczeniem (pomoc w uczestniczeniu w wydarzeniach społecznych, zapewnienie towarzystwa), 4. Dofinansowanie zakupu i użytkowania opasek bezpieczeństwa lub innych urządzeń, 5. Wsparcie w utrzymaniu samodzielności w miejscu zamieszkania
	Budżet państwa (<60%) i budżet gminy (>40%)	„Opieka 75+”	Osoby starsze	Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także tych które pozostają w rodzinie.
	Budżet państwa (100%)	„Za życiem”	Rodziny z dziećmi	Wsparcie rodzin z dziećmi	Kompleksowe wsparcie dla rodzin z dziećmi z ciężkimi niepełnosprawnościami lub nieuleczalnymi chorobami, a także dla kobiet w ciąży i ich rodzin. Wsparcie obejmuje m.in.: jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł, asystenci rodzin, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i jego rodziny, usługi wspierające i rehabilitacyjne.
	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - finansowany z budżetu państwa, pracodawców i innych źródeł	„Dostępna przestrzeń publiczna”	Osoby z niepełnosprawnościami	Usuwanie barier architektonicznych	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do przestrzeni publicznej, informacji i komunikacji, a także technologii, urządzeń oraz usług powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, na zasadzie równości z innymi osobami.
		„Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mobilność osób z niepełnosprawnością	Osoby z niepełnosprawnościami	Usługi transportowe	Wzrost niezależności osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienie im aktywności społecznej lub zawodowej poprzez zapewnienie dostępu do korzystania z samochodu osobowego.
		„Dostępność ponad barierami”	Osoby z niepełnosprawnościami	Usuwanie barier architektonicznych	Rozwój i zwiększenie dla osób z niepełnosprawnościami dostępności przestrzeni fizycznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, a także dostępności produktów i usług, w tym dotyczących turystyki, rekreacji i kultury.

Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania/ Fundusz	Program	Obszar wsparcia	Obszar dofinansowania	Opis
		„Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością”	Osoby z niepełnosprawnościami	Usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami	Uruchomienie centrów oferujących kompleksowe wsparcie informacyjne, doradcze i eksperckie dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich otoczenia, w tym w zakresie doboru technologii asystujących.
		„Zajęcia klubowe w WTTZ”	Osoby z niepełnosprawnościami	Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami	Rehabilitacja społeczna i zawodowa w formie warsztatów terapii zajęciowej.
		„Wsparcie Inicjatyw”	Osoby z niepełnosprawnościami	Integracja i aktywizacja osób z niepełnosprawnościami	Promowanie działań na rzecz aktywizacji środowiska osób niepełnosprawnych
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (moduł 1 i 2) oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej (moduł 3)	Budżet państwa (60%) i budżet gminy (40%)	Program „Pośitek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Rodziny z dziećmi	Opieka żywnościowa	Moduł 1 i 2 - zapewnienia pomocy dzieciom, uczniom i młodzieży oraz obejmuje pomocą osoby dorosłe, zwłaszcza osoby starsze, chore, niepełnosprawne i samotne w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Moduł 3 - wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole.
Samorząd Województwa Mazowieckiego	Budżet Województwa Mazowieckiego (max. 80%)	„Wsparcie osób z niepełnosprawnościami na Mazowszu”	Osoby z niepełnosprawnościami	Dostęp do kultury dla osób z niepełnosprawnościami	Ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do instytucji kultury, dla których organizatorem jest Samorząd Województwa Mazowieckiego, poprzez możliwość skorzystania z ich oferty za preferencyjną cenę biletu, tj. 1 zł brutto za osobę z niepełnosprawnościami i 1 zł brutto za towarzyszącego jej opiekuna
		„Mazowsze dla młodzieży”	Rodziny z dziećmi	Aktywizacja młodzieży	Tworzenie i rozwój Młodzieżowych Rad poprzez dofinansowanie działań edukacyjnych, promocyjnych oraz organizacyjnych. Dotacje obejmują m.in. szkolenia dla

Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania/ Fundusz	Program	Obszar wsparcia	Obszar dofinansowania	Opis
					młodzieżowych radnych i ich opiekunów, kampanie informacyjne oraz realizację inicjatyw młodzieżowych.
		„Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych”	Wszyscy mieszkańcy	Integracja i aktywizacja mieszkańców	Zadania aktywizujące, integrujące i rozwijające lokalne społeczności poprzez zapewnienie podstawowej infrastruktury (takiej jak np. świetlice wiejskie, gminne/osiedlowe ośrodki kultury, domy kultury, domy pomocy społecznej, itp.) pełniące rolę tzw. „centrum integracyjno-kulturalne”

Źródło: opracowanie własne

6. SYSTEMY MONITOROWANIA I OCENY

Poniżej zaprezentowano system monitorowania, oceny skuteczności oraz pomiaru stopnia realizacji wskaźników Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych Miasta i gminy Ciepłówek na lata 2026–2029. Szczególną uwagę położono na precyzyjne określenie metod ewaluacji, które umożliwią rzetelną i całościową ocenę wpływu podejmowanych działań na poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwój społeczny gminy.

Ewaluacja obejmie zarówno analizę stopnia wdrożenia zaplanowanych przedsięwzięć, jak i ocenę osiągnięcia zakładanych wskaźników rezultatu i oddziaływania. Monitoring wskaźników przypisanych do poszczególnych obszarów wsparcia będzie prowadzony w sposób systematyczny, z wykorzystaniem danych ilościowych i jakościowych. Takie podejście pozwoli na bieżące rozpoznawanie nowych potrzeb mieszkańców, elastyczne dostosowywanie działań oraz utrzymanie wysokiej efektywności wdrażanego systemu usług społecznych w mieście i gminie Ciepłówek.

6.1. WSKAŹNIKI REZULTATU I PRODUKTU

Wskaźniki monitorujące realizację Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepłówek na lata 2026-2029 zostały powiązane z każdym z celów szczegółowych. Ich zastosowanie umożliwia ocenę postępów w realizacji celu głównego, jakim jest stworzenie spójnego i dostępnego systemu usług społecznych w mieście i gminie Ciepłówek, który skutecznie odpowiada na złożone potrzeby lokalnej społeczności, w szczególności osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, rodzin z dziećmi, a także osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Szczegółowy wykaz wskaźników, przyporządkowanych do poszczególnych celów szczegółowych, przedstawia poniższa Tabela 13.

Tabela 13. Wskaźniki rezultatu i produktu w podziale na obszary wsparcia

OSOBY STARSZE		
L.p.	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika
1.	Zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych dla osób starszych w mieście i gminie Ciepłówek poprzez rozwój lokalnych form wsparcia środowiskowego, wspierających utrzymanie samodzielności, aktywności oraz integracji społecznej seniorów.	Liczba seniorów regularnie uczestniczących w zajęciach Klubu Seniora w ciągu roku. Liczba osób starszych objętych pomocą sąsiedzką w ciągu roku. Liczba seniorów objętych rehabilitacją domową w ciągu roku.
OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI		
L.p.	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika
2.	Podniesienie poziomu samodzielnego funkcjonowania, uczestnictwa społecznego i dobrostanu osób z niepełnosprawnościami poprzez rozbudowę spójnego systemu usług świadczonych w środowisku lokalnym oraz wzmocnienie dostępnych form wsparcia i integracji.	Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z usług asystenta osobistego w ciągu roku. Liczba godzin świadczenia opieki wytchnieniowej udzielonej rodzinom/opiekunom w ciągu roku. Liczba przejazdów osób z niepełnosprawnościami zrealizowanych za pomocą dostosowanego transportu w ciągu roku.
RODZINY Z DZIEĆMI		
L.p.	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika
3.	Wspieranie rodzin z dziećmi poprzez rozbudowę lokalnego systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, działań profilaktycznych oraz pracy w środowisku, mających na celu poprawę funkcjonowania	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w ciągu roku. Liczba zrealizowanych inicjatyw w ramach rozwoju oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci.

	rodzin, ochronę dzieci przed przemocą oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich.	Liczba konsultacji psychologiczno-pedagogicznych przeprowadzonych dla dzieci i rodziców w danym okresie.
OSOBY W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO		
L.p.	Cel szczegółowy	Nazwa wskaźnika
4.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozbudowę systemu wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego oraz zmagających się z uzależnieniami, a także zapewnienie specjalistycznego poradnictwa interwencyjnego i prawnego.	Liczba porad prawnych udzielonych rodzinom w trudnej sytuacji życiowej w ciągu roku. Liczba uczestników regularnie uczęszczających na spotkania grupy AA w danym okresie.

Źródło: opracowanie własne

6.2. OPIS SYSTEMU MONITOROWANIA REALIZACJI PLANU I OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW

System monitorowania realizacji Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Miasta i Gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 ma na celu zapewnienie skutecznego nadzoru nad wdrażaniem zaplanowanych działań oraz ocenę postępów w realizacji wyznaczonych celów. Stały monitoring stanowi kluczowy element zarządzania procesem wdrażania Planu, umożliwiając bieżące śledzenie efektów, ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz wprowadzanie niezbędnych korekt w razie pojawiających się wyzwań. System ten sprzyja przejrzystości, odpowiedzialności i efektywności w zarządzaniu lokalnymi usługami społecznymi, przyczyniając się do trwałej poprawy jakości życia mieszkańców miasta i gminy Ciepiałów.

Monitoring i ewaluacja Planu będą prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z lokalnymi partnerami zaangażowanymi w jego realizację, w tym:

- przedstawicielami władz samorządowych miasta i gminy Ciepiałów,
- jednostkami organizacyjnymi gminy,
- organizacjami pozarządowymi,
- instytucjami publicznymi i partnerami społecznymi działającymi w obszarze pomocy i integracji społecznej.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej odpowiedzialni będą za gromadzenie danych od realizatorów poszczególnych działań oraz ich analizę w odniesieniu do wskaźników przypisanych do celów szczegółowych. Zebrane informacje będą podstawą do opracowania w trybie co dwa lata raportu z monitoringu, prezentującego postępy w realizacji Planu, poziom osiągnięcia wskaźników oraz rekomendacje dotyczące ewentualnych działań naprawczych.

Wskaźniki stanowiąc będą kluczowe narzędzie oceny skuteczności i efektywności wdrażanych rozwiązań, a proces monitorowania pozwoli na elastyczne reagowanie na zmieniające się potrzeby mieszkańców i zapewnienie trwałości rezultatów działań podejmowanych w ramach Planu.

6.3. OCENA SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI PLANU (EWALUACJA)

Ostatnim etapem realizacji Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Miasta i gminy Ciepiałów na lata 2026-2029 będzie przeprowadzenie ewaluacji wdrożonych działań. Jej głównym celem jest ocena efektów, skuteczności oraz zasadności podejmowanych interwencji w kontekście założonych celów strategicznych i operacyjnych. Ewaluacja umożliwi określenie stopnia realizacji Planu, ocenę jakości wdrażanych usług społecznych oraz identyfikację obszarów wymagających dalszego wsparcia lub korekty.

Proces ewaluacji będzie polegał na przeprowadzeniu oceny realizacji zaplanowanych działań, przeprowadzonej po zakończeniu okresu obowiązywania Planu. Obejmie analizę osiągniętych rezultatów, ocenę trwałości efektów oraz efektywności wykorzystania zasobów – w tym finansowych,

kadrowych i organizacyjnych. Ewaluacja ta pozwoli określić rzeczywisty wpływ zrealizowanych działań na poprawę jakości życia mieszkańców miasta i gminy Ciepłów oraz poziom integracji społecznej.

7. SPIS ELEMENTÓW GRAFICZNYCH

TABELE

Tabela 1. Liczba ludności w podziale na płeć w latach 2022-2024.....	9
Tabela 2. Inne wskaźniki demograficzne.....	10
Tabela 3. Poziom wykształcenia	11
Tabela 4. Poziom bezrobocia w latach 2022-2024	11
Tabela 5. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2022-2024	11
Tabela 6 Podstawowe informacje o Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w mieście i gminie Ciepiałów dla lat 2022-2024	12
Tabela 7 Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych, niepieniężnych oraz pozostałych usług w latach 2022-2024.....	13
Tabela 8. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w ramach zadań własnych w latach 2022-2024 wraz z kwotą świadczeń	14
Tabela 9. Usługi środowiskowe świadczone na terenie jednostki.....	16
Tabela 10. Obszary dofinansowania w ramach funduszy unijnych	27
Tabela 11. Obszary dofinansowania w ramach budżetu państwa oraz jednostek samorządowych	29
Tabela 12. Wskaźniki rezultatu i produktu w podziale na obszary wsparcia.....	33

WYKRESY

Wykres 1. Piramida wieku i płci w 2024 roku	10
---	----

MAPY

Mapa 1 Lokalizacja miasta i gminy Ciepiałów	9
---	---